

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Occupational Therapist, EstQf Level 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Occupational Therapist, EstQf Level 7	7

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work

Tegevusterapeut on iseseisev tegevuse ja tegevusvõime tippspetsialist, kes rakendab oma töös kliinilist ja kutsealast mõtlemist, tõendus põhiseid erialaseid teadmisi ja oskuseid ning hoiab ennast kursis valdkonna arengutega. Tema töö on häirunud tegevusvõimega isiku tegevusvõime hindamine, säilitamine ja edendamine.

Tegevusterapia on eesmärgipäraselt valitud tegevuste kasutamine inimese ja/või grupi parima võimaliku tegevusvõime saavutamiseks ja/või säilitamiseks igapäevaelus. Eesmärgi saavutamiseks tegevusterapeut mõjutab isikute ja kogukondade võimet sooritada tähenduslikke ja vajalikke tegevusi või kohandab neid tegevusi või nende sooritamiseks vajalikku keskkonda.

Tegevusterapeudi ülesanded on info kogumine isiku tervisliku seisundi kohta, tegevusvõime ja tegevuskonteksti hindamine, tegevusterapia planeerimine ja läbiviimine vastavalt isiku vajadustele kas individuaal- või gruppitööna ning tegevusterapia tulemuslikkuse hindamine. Hindamisel ja teraapia elluviimisel keskendub tegevusterapeut inimese tegevusvõimele, tegevuseeldustele, tegevusvaldkondadele ja tegevuskontekstidele (vt lisa 1 „Kutsealased terminid“).

Tegevusterapeut töötab sotsiaal-, tervishoiu- või haridusasutustes, kohalikus omavalitsuses või eraettevõtluses. Tegevusterapeut lahendab nii rutiinseid kui keerulisi tegevusterapeutilisi probleeme. Ta juhendab tegevusterapia eriala üliõpilasi kliinilisel praktikal ja/või nõustab teisi oma eriala või teiste erialade spetsialiste. Vajadusel moodustab ja juhib meeskonda. Tegevusterapeut esineb erialaste ettekannetega või koostab erialaseid juhendmaterjale ning esindab ja arendab oma eriala nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil. Ta analüüsib ja sünteesib uusi kutsealaseid ideid ja arengusuundi, osaleb teadusuuringute läbiviimisel ning väärtustab elukestvat õpet.

Tegevusterapeut töötab nii individuaalselt kui meeskonnas ja vajadusel jagab erialaseid teadmisi kolleegide, teiste erialaspetsialistide ja samuti häirunud tegevusvõimega isiku lähedastega.

Tegevusterapeudi töö eeldab pidevat suhtlemist ja lähikontakti isiku ja tema võrgustikuga. Ta töötab pidevalt muutuv asukorras, mis tuleneb isikute erinevatest probleemidest ja motivatsioonist. Tegevusterapeut peab oma töös tagama isiku andmete konfidentsiaalsuse.

Tegevusterapeudi põhilised töövahendid on tegevusvõime ja tegevuskonteksti hindamiseks ja teraapia elluviimiseks vajalikud vahendid.

Tegevusterapeudi kutseid on kahel tasemel:

Tegevusterapeut, tase 6. Iseseisev tegevuse ja tegevusvõime tippspetsialist, kes lahendab tavapäraseid tegevusterapia valdkonna juhtumeid;

Tegevusterapeut, tase 7 on iseseisev tegevuse ja tegevusvõime tippspetsialist kes lahendab nii rutiinseid kui keerulisi tegevusterapia valdkonna juhtumeid. Ta juhendab tegevusterapia eriala üliõpilasi, nõustab teisi erialaspetsialiste, osaleb erialaga seotud arendus-, teadus- ja koolitustegevuses ning teatud juhtudel juhib meeskonda.

Käesolevas standardis kirjeldatakse 7. taseme tegevusterapeudi töökompetentse.

A.2 Tasks

A.2.1. Isiku tegevusvõime ja tegevuskonteksti hindamine

A.2.2. Tegevusteraapia planeerimine
A.2.3. Tegevusteraapia läbiviimine
A.2.4. Tulemuslikkuse hindamine ja edasiste tegevuste planeerimine
A.2.5. Nõustamine
A.2.6. Teadus- ja arendustegevus
A.2.7. Koolitamine ja juhendamine
Elective areas of work
A.2.8. Juhtimine
A.3 Professional preparation
Tegevusteraapeudil on kõrgharidus tegevusteraapias ja töökogemus.
A.4 Most common occupational titles
Tegevusteraapeut.
A.5 Regulations governing profession
Kui tegevusteraapeut on rehabilitatsioonimeeskonna liige, siis sotsiaalhoolekande seaduse järgi peab tal olema erialane kõrgharidus või tegevusteraapeudi kutse või sellele vastav kvalifikatsioon.
A.6 Relevant skills for the future
Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab.
Tegevusteraapeutide töös muutuvad järjest olulisemaks tehniliste lahendustega seotud oskused (nt 3D printimine) ning oskus töötada innovatiivsete materjalide, seadmete ja abivahenditega. Suureneb vajadus teenuste ja protsesside planeerimisega seotud disainmõtlemise rakendamise järele. Samuti on näha, et suureneb vajadus kultuuridevahelise kompetentsi ja kogukonna ning rahvastiku tasandil töötamise oskuste järele. Tähtsad on ka oskused osaleda taasühiskonnastamise protsessis (töö kinnipeetavatega, põgenikega). Jätakuvalt on oluline osata töötada vananevas elanikkonnas ning sotsiaalse õigluse ja eestseismise ehk advokeerimise põhimõtete rakendamine.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation
Tegevusteraapeut, tase 7 kutse koosneb üldoskustest, kohustuslikest kompetentsidest ning ühest valitavast kompetentsist. Kutse taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.3.1-B.3.7 ja üldoskused B.2, lisaks võib tõendada valitava kompetentsi B.3.8 .
Hariduslikud nõuded
Kutse taotlemisel: 1. tegevusteraapia magistrikraadi olemasolul vähemalt kolm aastat erialast töökogemust. Töökogemusest vähemalt kaks aastat peab olema vähemalt 0,5 töökoormusega viimase viie aasta jooksul. Kui erialase magistrikraadi omandamisest on möödas rohkem kui kolm aastat siis lisaks erialane täienduskoolitus või tegevus koolitajana või avaldatud publikatsioonid/ õppematerjalid vähemalt 4 EAP ulatuses (s.h. minimaalselt 50% tegevusteraapia valdkonnas ja ülejäänud seotuna teiste kompetentsidega) viimase viie aasta jooksul või; 2. tegevusteraapia magistrikraadi puudumisel kõrgharidus tegevusteraapias või Maailma Tegevusteraapeutide Föderatsiooni (WFOT) tunnustusega õppekava läbimine ja vähemalt kuus aastat erialast töökogemust ja erialane täienduskoolitus või tegevus koolitajana või avaldatud publikatsioonid/ õppematerjalid vähemalt 4 EAP ulatuses (s.h. minimaalselt 50% tegevusteraapia valdkonnas ja ülejäänud seotuna teiste kompetentsidega) viimase viie aasta jooksul. Töökogemusest vähemalt kaks aastat peab olema vähemalt 0,5 koormusega viimase viie aasta jooksul. Kutse taastõendamisel: 1. kehtiv tegevusteraapeut tase 7 kutse; 2. vähemalt kolm aastat erialast töökogemust vähemalt 0,5 koormusega viimase viie aasta jooksul; 3. erialase magistrikraadi puudumisel või kui selle omandamisest on möödas rohkem kui kolm aastat siis erialane täienduskoolitus või tegevus koolitajana või avaldatud publikatsioonid/ õppematerjalid vähemalt 4 EAP ulatuses

(s.h. minimaalselt 50% tegevusteraapia valdkonnas ja ülejäänu seotuna teiste kompetentsidega) viimase viie aasta jooksul.

Kutse andmise korraldus on reguleeritud tegevusteraapeudi kutsete kutse andmise korras.

B.2 General skills of Occupational Therapist, EstQf Level 7

Tegevusnäitajad

1. Lähtub oma töös tegevusteraapeudi eetikakoodeksist (vt, lisa 2 „Eetikakoodeks“).
2. Loob terapeutilise suhte, kohandades suhtlemisstiili erinevate olukordade ja inimestega.
3. Arvestab individuaalseid erinevusi, kultuurilisi uskumusi, kombeid ning nende mõju tegevusteraapiale.
4. Kasutab erialast terminoloogiat.
5. Osaleb meeskonnatöös, jagab erialaseid teadmisi, töötab ühise eesmärgi nimel.
6. Järgib tööd tehes asjakohaseid juhiseid, nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt.
7. Leiab veebist tööks ja enesearendamiseks vajalikku informatsiooni ja hindab kriitiliselt selle usaldusväärsust.
8. Kasutab veebipõhiseid ühistöövahendeid ja andmebaase.
9. Kasutab enamlevinud kontoritarkvara.
10. Kasutab oma töös eesti keelt ja ühte võõrkeelt tööks ja enesetäienduseks vajalikul tasemel.
11. Osaleb erialastel koolitustel ja hoiab ennast kursis eriala arengutega.

B.3 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.3.1 Isiku tegevusvõime ja tegevuskonteksti hindamine	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Selgitab välja tegevusteraapia vajaduse sh keeruliste juhtumite korral, lähtudes isiku tegevusvõimest, tervises seisundist, tegevuseeldustest ja tegevuskontekstist ja kasutab selleks sobivaid hindamismeetodeid. 2. Analüüsib hindamistulemusi, selgitab välja tegevusvõime häire ning vormistab hinnangu.	
B.3.2 Tegevusteraapia planeerimine	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Püstitab tegevusteraapia lühi- ja pikaajalised eesmärgid sh keeruliste juhtumite korral, arvestades osapoolte vajadusi ja võimalusi, lähtudes isiku tegevusvõime häirest ja eesmärkidest, tervises seisundist, motivatsioonist, keskkonnateguritest. 2. Valib sobiva(d) tegevusteraapeutilise(d) sekkumisviisi(d) ja meetodid ning planeerib tegevusteraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid (nt mudelid, lähenemisviisid).	
B.3.3 Tegevusteraapia läbiviimine	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Toetab isikut igapäevaelu tegevuste õppimisel sh keerulisemate juhtumite korral, lähtudes teraapia eesmärkidest ja juhendab sooritusoskuste harjutamist. 2. Arendab, säilitab ja taastab isiku tegevuseeldusi, kasutades selleks sobivaid meetodeid. 3. Valmistab ja kohandab individuaalseid ortoose, lähtudes isiku vajadustest; kohandab universaalseid ortoose, lähtudes isiku vajadustest; õpetab isikut ortoosi kasutama ja hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid. 4. Valib, soovitab ja vajadusel kohandab isikule abivahendeid oma tegevusvaldkonna piires, lähtudes isiku vajadustest ja juhendab isikut nende kasutamisel ning hooldamisel, kasutades selleks sobivaid meetodeid. 5. Planeerib ja soovitab (ja pädevuse piires viib ellu) tegevusvõimet toetavaid keskkonnakohandusi, lähtudes isiku tegevusvõimest.	
B.3.4 Tulemuslikkuse hindamine ja edasiste tegevuste planeerimine	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Hindab teraapia tulemuslikkust sh keeruliste juhtumite korral, teeb kokkuvõtteid ja vormistab lõpphinnangu. 2. Planeerib edasisi tegevusi, lähtuvalt teraapia tulemuste lõpphinnangust.	

B.3.5 Nõustamine	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Nõustab isikut ja tema võrgustikku (sh tööandjat) sh keerulisemate juhtumite korral, lähtudes isiku tegevusvõimest ja tegevuskontekstist, kasutades sobivaid vahendeid ja meetodeid. 2. Nõustab isikuga tegelevaid spetsialiste sh keerulisemate juhtumite korral, lähtudes isiku tegevusvõimest ja tegevuskontekstist, kasutades sobivaid meetodeid.	
B.3.6 Teadus- ja arendustegevus	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Koostab ja kohandab hindamiseks ja teraapiaks vajalikke meetodeid ja vahendeid. 2. Teeb koostööd õppe- ja teadusasutustega; avaldab tegevusteraapiaalaseid teadusartikleid ja/või esineb konverentsidel ja/või osaleb teadus- ja arendusprojektides ja/või juhendab ja retsenseerib teaduslikke või rakenduslikke uurimistöid. 3. Populariseerib eriala (esinemine meedias, avalikud loengud tegevusteraapia teemadel jne). 4. Osaleb eriala puudutavate otsuste kujundamises võttes osa vastavate tööühmade ja komisjonide tööst, tehes ettepanekuid täiendusteks ja/või muudatusteks eriala reguleerivatesse seadustesse vm dokumentidesse.	
B.3.7 Koolitamine ja juhendamine	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Viib läbi kursusi, loenguid, seminare, töötubasid, e-õppekursusi jm koolitusi, lähtudes valdkonna teooriatest ja meetoditest. 2. Konsulteerib oma spetsialiseerumise valdkonnas teisi tegevusteraapeute keerukate juhtumite korral. 3. Juhendab tegevusterapeudi eriala üliõpilaste praktikat.	

OPTIONAL COMPETENCES

Valitava kompetentsi B.3.8 tõendamine on vabatahtlik

B.3.8 Management	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad 1. Juhib erialaga seotud meeskonna tööd, seades meeskonnaliikmete tööle organisatsiooni eesmärkidest lähtuvad eesmärgid, planeerides, koordineerides ja juhendades meeskonnaliikmeid. 2. Juhib erialaga seotud projekte, komplekteerides asjatundliku meeskonna ja saavutades eesmärgid tähtajaks.	

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	23-16112023-3.2/1k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Anne-Mari Rebane, Eesti Tegevusteraapeutide Liit Evi Vilgats, Papaver nõustamis- ja koolituskeskus Heili Piilberg, SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla Mariliis Põld, Tartu Ülikooli peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituut Mari-Liis Ööpik-Loks, Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus Tiina Tammik, TÜK Spordimeditsiini ja taastusravi kliinik, statsionaarse taastusravi osakond
3. Occupational qualification standard approved by:	Health
4. No. of decision of Sectoral Council	32

5. Date of decision of Sectoral Council	16.11.2023
6. Occupational qualification standard valid until	15.11.2028
7. Occupational qualification standard version no.	1
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	2269 Health Professionals Not Elsewhere Classified
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	7
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Occupational Therapist, EstQf Level 7
Finnish:	Toimintaterapeutti
German:	Ergotherapeut
Russian:	Эрготерапевт
C.3 Annexes	
Lisa 1 Kutsealased terminid	
Lisa 2 Eetikakoodeks	